

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 25-oktabr, № 227 (8570)

Chorshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

O'zbekiston —
kelajagi
buyuk
davlat

ODDIY ODAMLAR BILAN KO'PROQ MULOQOT ASOSIDA QABUL QILINGAN QARORLAR ISTIQBOLLI BO'LADI

President Shavkat Mirziyoyev 24-oktabr kuni hududlar rivoji, aholi turmushi bilan tanishish maqsadida Qashqadaryo viloyatiga keldi. Tashrif davomida sanoat korxonalarini, ta'lif va tibbiyot muassasalarini faoliyati, mahallalar hayoti bilan tanishildi.

Davlatimiz rahbari butun faoliyati davomida har bir soha bo'yicha bevosita joylarga chiqib, xalq bilan muloqot qilib, aholi hayotidan kelib chiqib ish yuritidi. Mamlakatimiz hududlariga tashriflardan asosiy maqsad — qishloq aholisining turmush darajasini ko'tarish, tumanlarni sanoatlashtirish, ish o'rinalarini ko'paytirish, ijtimoiy sharoitlarni yaxshilash.

Bu jihatlar Qashqadaryo viloyatiga tashrifda ham namoyon. Davlatimiz rahbari dastlab "Sulton Tex Group" klasterining to'qimachilik korxonasi faoliyati bilan tanishdi.

Bu korxona umumiyoq qiymati 8 million 200 ming dollarlik loyiha evaziga o'tgan yili ishga tushgan.

Zamonaviy texnologiya va uskunalar samarasida yiliga 5 million dona tikuv-trikotaj mahsulotlari tayyorlash quvvati yaratilgan.

E'tiborlisi, klaster "yangi mahsulot — yangi davlat" prinsipi asosida eksportni yo'lg'a qo'yan. Bugungi kunda sifatlari tovarlar Amerika Qo'shma Shtatlari, Kanada, Polsha, Singapur, Rossiya kabi mamlakatlarga to'liq eksport qilmoqda. Daromad, ish unumdonligi ham shunga yarasha yuqori. Klasterda paxta yetishtirish va ishlab chiqarishning to'liq zanjirida 3 mingga yaqin aholi mehnat qilmogda.

Prezident korxonadagi ish jarayoni bilan tanishdi. Bunday loyihalarining viloyat iqtisodiyoti va aholi bandligidagi

ahamiyati haqida fikr bildirildi. Mutasaddilarga bu sohada imkoniyatlar to'liq ishga solinmayotgani ko'rsatib o'tildi.

Aholi, ayniqsa, qishloq joylardagi odamlarga munosib turmush sharoitlari yaratish islohotlarimizning asosi bo'lishi kerak, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Ma'lumki, eng ko'p Paxta Qashqadaryo viloyatida yetishtiriladi. Lekin uni qayta ishlash, tayyor mahsulotga aylantirish hajmi kam. Masalan, mato to'qish va bo'yash yo'lg'a qo'yilsa, tumanlarda qo'shimcha 60 ming kishini band qilish mumkin.

Shu maqsadda "20 ming tadbirkor — 500 ming malakali mutaxassis" dasturi "Sulton styles" korxonasida

yettiлиgi" imkoniyatlaridan foydalangan holda hal etish choralarini ko'radi.

Eng muhim, joylarda voyaga yetmaganlar va yoshlarning huquqiy ongini oshirish, ularni sog'lam turmush tamoyillari asosida tarbiyalash orqali ijtimoiy jihatdan xavf xatti-harakatlar sodir etilishining barvaqt oldini olish bo'yicha amaliyot yo'lg'a qo'yildi.

Biz Yangi O'zbekiston sharoitida "Barcha islohot va o'zgarishlar — inson qadrini yuksaltirish uchun" degan egzu tamoyilga sodiq qolgan holda shu yo'lda boshlagan ishlaramizni yangi bosqichga ko'tarishimiz zarur. Bu boroda o'tgan davrda jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida yaratilgan mustahkam huquqiy bazaga tayananamiz.

Ichki ishlar organlari sohasiga raqamli texnologiyalar, xorijiy mamlakatlarning ilgor tajribalariga asoslangan zamonaviy ish yuritish vositalari, sun'iy intellekt yordamida faoliyat ko'rsatadigan axborot-ma'lumot tizimlari jadal tattib etilmoqda. Jamoat joylarida vaziyatni onlayn kuzatish, fuqarolarning murojaatlarini masofadan turib qabil qilish, huquqbazarliklarni inson omili ishtirokisz qayd etish amaliyoti bu boroda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Aziz do'star!

Barchamiz yaxshi bilamizki, hamma sohalarda bo'lgani kabi ichki ishlar tizimida ham yuksak malakali, zamonaviy fikrlaydigan, o'z kasbiga, Vatanimiz va xalqimizga sodiq kadrlar islohotlar taqqidini belgilab beradi. Shu ma'noda, mamlakatimiz o'z taraqqiyotining hal qiluvchi bosqichiga ko'tarilayotgan bugungi sharoitda har

ham tatbiq etilmoqda. Amaliy monomarkaz tashkil etilib, ishsiz aholini to'qimachilik kasbiga o'rgatish yo'lg'a qo'yilmogda. Bu jarayon ikki bosqichli bo'lib, avval xotin-qizlarga korxonadagi texnologiya va asbob-uskunalardan foydalish, mehnat xavfsizligi qoidalarini o'rgatiladi. Keyingi bosqichda ular murabbiyalarga birkirtilib, bevosita ish o'rinalarida amaliy bilim va ko'nikmalarni egallaydi.

Shu yerda davlatimiz rahbariga Shahrisabz, Kitob va Qamashi tumanlarida turizmn rivojlantirish loyihalari taqdimot qilindi. Qishloqlarda infratuzilmani yaxshilab, sayyoohlil yo'nalishlariga kiritib, aholi uchun daromad manbalarini kengaytirish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

Davlatimiz rahbari tashrif chog'ida rejadan tashqari tarzda Qarshi tumani tibbiyot birlashmasiga bordi.

Uning binosi o'tgan asrning 60 — 70 yillarda qurilgan. Shifoxona 228 bemor o'rni va poliklinika 250 qatnovga mo'ljallangan. Hozirda tumandagi 243 ming aholiga xizmat ko'rsatadi. Lekin bu yerdagi sharoitlarni shuncha qamrov va zamon talabiga mos emas. Ayrim jihozlarni yangilashga zarurat bor.

Prezidentimiz tibbiy bo'limlar va xonalarga kirib, ahl avholni ko'zdan kechirdi. Bu yerga kelgan bemorlar bilan suhbatlashdi.

Bugun Qashqadaryoga kelishimizdan maqsad viloyatning uch yarim millionlik aholisi turmush sharoitni yaxshilash, og'irini yengil qilish, sanoat, qishloq xo'jaligi, ijtimoiy sohalarni rivojlantirish. Yo'ldan o'tib ketayotib, shifoxona qanday ekan, deb kirdim. Holatni o'zim ko'rib, oddiy odamlar bilan ko'proq muloqot qilib, qaror qabul qilish — mening eng katta maqsad-muddaom. Avval ham aytganimdek, ta'lim bilan tibbiyot sifati bo'lsa, odamlar rozi bo'ladi. Ko'p joylarda shifoxonalarni yaxshi qildik. Lekin Qarshi tumandagi sharoit menqa'mul emas. Bugun ko'rganlarimdan

yettiлиgi imkoniyatlaridan foydalangan holda hal etish choralarini ko'radi.

Eng muhim, joylarda voyaga yetmaganlar va yoshlarning huquqiy ongini oshirish, ularni sog'lam turmush tamoyillari asosida tarbiyalash orqali ijtimoiy jihatdan xavf xatti-harakatlar sodir etilishining barvaqt oldini olish bo'yicha amaliyot yo'lg'a qo'yildi.

Biz Yangi O'zbekiston sharoitida "Barcha islohot va o'zgarishlar — inson qadrini yuksaltirish uchun" degan egzu tamoyilga sodiq qolgan holda shu yo'lda boshlagan ishlaramizni yangi bosqichga ko'tarishimiz zarur. Bu boroda o'tgan davrda jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida yaratilgan mustahkam huquqiy bazaga tayananamiz.

Ichki ishlar organlari sohasiga raqamli texnologiyalar, xorijiy mamlakatlarning ilgor tajribalariga asoslangan zamonaviy ish yuritish vositalari, sun'iy intellekt yordamida faoliyat ko'rsatadigan axborot-ma'lumot tizimlari jadal tattib etilmoqda. Jamoat joylarida vaziyatni onlayn kuzatish, fuqarolarning murojaatlarini masofadan turib qabil qilish, huquqbazarliklarni inson omili ishtirokisz qayd etish amaliyoti bu boroda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Aziz do'star!

Barchamiz yaxshi bilamizki, hamma sohalarda bo'lgani kabi ichki ishlar tizimida ham yuksak malakali, zamonaviy fikrlaydigan, o'z kasbiga, Vatanimiz va xalqimizga sodiq kadrlar islohotlar taqqidini belgilab beradi. Shu ma'noda, mamlakatimiz o'z taraqqiyotining hal qiluvchi bosqichiga ko'tarilayotgan bugungi sharoitda har

xulosa qilib, bu yerda yangi shifoxona quramiz, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Mutasaddilarga bo'lajak majmua o'ni va loyihasi bo'yicha takif kiritish vazifasi qo'yildi. Kelgusida u eng zamona tibbiy uskunalar bilan jihozlanadi va dori vositalari bilan bepul ta'minlanadi. Tuman tibbiyot birlashmasida ishlaydigan bir guruhi shifokor va hamshiralar xorija malaka oshirishga yuboriladi. Shu tariqa bu maskan bosqicha tuman shifoxonalari xodimlari uchun o'quv-amaliyot markaziga aylandi.

Shuningdek, tashrif chog'ida kadrler salohiyatini va tibbiy xizmatlar sifatini oshirish, shifoxona atrofini tartibga keltirish masalalari ham aytib o'tildi.

President Shavkat Mirziyoyev safar dasturida nazarda tutilmagan manzillar bilan tanishishda davom etdi. Qarshi tumani markazi — Beshkent shahridagi 12-maktab, ham rejalashtirilmagan holda borib ko'rildi.

Bu yerda ayni paytda 1 ming 400 ga yaqin o'g'il-qizlar o'qimoqda. Ularga yuzdan ortiq malakali pedagoglar ta'lim bermoqda. Maktab o'tgan yili kapital ta'mirlangan. O'quvchilarga bitta kasb-hunar va ikkita xorijiy tilni o'rgatish yo'lg'a qo'yilgan. Kompyuter savodxonligi, tikuvcililik, duradgorlik kabi to'garaklar bor.

Davlatimiz rahbari sinfonalarini kirib ko'rdi, o'qituvchi va o'quvchilar bilan suhbatlashdi. Maktab sharoitlari, darsliklar sifati bilan qiziqdi.

Ayni kunlarda yurtimizda kuz-qish mavsumiga tayyorlarigak va ko'zat ekish avjida. Prezidentimiz maktab misolida bu boradagi ishlarni ko'zdan kechirdi. Mutasaddilarga ijtimoiy muassasalarni issiqlik bilan ta'minlash, energiya tejamkor texnologiyalarni qo'llash bo'yicha ko'rsatmalar berildi. O'z navbatida, maktablarining qurilish standartlarini zamonaviylashtirish, bunda infratuzilma bilan ta'minlanganlik, funksionallik va energiya samaradorligi bilan bog'liq barcha mezonlarni nazarda tutish zarurligi ta'kidlandi.

"Yashil makon" loyihasi doirasida muktablar atrofida ko'chat ekish ishlariiga ham e'tibor qaratildi.

Maktab bor joyda madaniyat bo'ladi. Pedagoglar boshqalarga har jihatdan o'rnat. Maktab atrofi obod bo'lib, mavsumiy gullar yashnab tursa, yoshlarga ham tarbiya, ham da'vat bo'ladi, — dedi davlatimiz rahbari.

President Shavkat Mirziyoyev viloyatga tashrifi davomida Qarshi shahridagi Oydin mahallasida bo'lib, aholi turmushi, hududdagi obodlik va kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik bilan yaqindan tanishdi.

Bu yerda 11 mingga yaqin aholi yashaydi. Hududda ikkita muktabgacha ta'lim tashkiloti, bitta umumta'lim maktabi mavjud. Joriy yilda yana uchta ko'p qavatli uy foydalishga topshirildi.

Mahallada xizmat ko'rsatish sohasi, tikuvcililik va hunarmandchilik yaxshi rivojlangan. Xususan, yigirmaga yaqin savdo d'kon, sartrashona, umumiyoq ovqatishan shoxobchasi va boshqo turdag'i tadbirkorli subyektlari faoliyat yuritmoqda. Ularda mahalliy aholi, xususan, yoshlar ish bilan band.

Joriy yilda mahalladagi ikki yuz nafardan ortiq ishshiz aholi doimiy va mavsumiy ishlarga joylashtirildi. Yana qarib shuncha fuqaro "Ishgah marhamat" monomarkazlari va bosqicha nodavlat ta'lim muassasalari orqali o'qitildi. Ularning 191 nafari o'zini o'zi band qilgan shaxs sifatida ish bosqlagan.

Mahalla faollari Prezidentga hududdagi o'zgarishlar, odamlar hayoti haqida so'zlab berdi. Bu yerdagi ko'p qavatlari uylarda ilgari o'ttira o'g'ir toifadagi shirkat bo'lgan. Kommunal xizmatlarda muammolar ko'p edi. "Oydin boshqaruv servis kompaniyasi" tashkil etilib, xizmat sifati yaxshilandi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Matbuot xizmati suratlari.

ICHKI ISHLAR ORGANLARI XODIMLARI VA FAXRIYLARIGA

Hurmatli ichki ishlar tizimi xodimlari! Qadrifit va generallar, serjant va safdarlar!

Muharrat faxriyalar!

Avvalo, siz, azizlarni qutlug' kasb bayramingiz — O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlari xodimlari kuni bilan chin qalbidan muborakbod etaman.

Ushbu quvonchli ayyomda sizlarning o'z zimmangizdag'i g'oyat muhim vazifalarni mas'uliyat bilan ado etib kelayotganingizni alohida ta'kidlashni istardim.

So'ngi yillarda ichki ishlar organlarini chinakam xalqchil tuzilmaga aylantirish, aholi uchun barcha shahar va qishloqlarda xavfsiz yashash va mehnat sharoitini yaratish maqsadida keng ko'lamlari islohotlar amalga oshirilmoqda. Eng quiyi bo'g'indagi vaziyat va muammolarni chuquq o'rganish asosida har qaysi mahallani jinoyatdan xoli hujduga aylantirishga alohida e'tibor qaratiilmoga.

Shu maqsadda 350 dan ziyoradagi mahallada huquq-tartibot maskanlari tashkil etildi, 9,5 mingga yaqin mahallada profilaktika inspektorlari faoliyati yo'lg'a qo'yildi.

Ushbu ishlarning mantiqiy davomi sifatida joriy yildan boshlab "mahalla yettılıgi" imkoniyatlaridan foydalangan holda hal etish choralarini ko'radi.

Eng muhim, joylarda voyaga yetmaganlar va yoshlarning huquqiy ongini oshirish, ularni sog'lam turmush tamoyillari asosida tarbiyalash orqali ijtimoiy jihatdan xavf xatti-harakatlar sodir etilishining barvaqt oldini olish bo'yicha amaliyot yo'lg'a qo'yildi.

Biz Yangi O'zbekiston sharoitida "Barcha islohot va o'zgarishlar — inson qadrini yuksaltirish uchun" degan egzu tamoyilga sodiq qolgan holda shu yo'lda boshlagan ishlaramizni yangi bosqichga ko'tarishimiz zarur. Bu boroda o'tgan davrda jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida yaratilgan mustahkam huquqiy bazaga tayananamiz.

Ichki ishlar organlari sohasiga raqamli texnologiyalar, xorijiy mamlakatlarning ilgor tajribalariga asoslangan zamonaviy ish yuritish vositalari, sun'iy intellekt yordamida faoliyat ko'rsatadigan axborot-ma'lumot tizimlari jadal tattib etilmoqda. Jamoat joylarida vaziyatni onlayn kuzatish, fuqarolarning murojaatlarini masofadan turib qabil qilish, huquqbazarliklarni inson omili ishtirokisz qayd etish amaliyoti bu boroda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Aziz do'star!

Barchamiz yaxshi bilamizki, hamma sohalarda bo'lgani kabi ichki ishlar tizimida ham yuksak malakali, zamonaviy fikrlaydigan, o'z kasbiga, Vatanimiz va xalqimizga sodiq kadrlar islohotlar taqqidini belgilab beradi. Shu ma'noda, mamlakatimiz o'z taraqqiyotining hal qiluvchi bosqichiga ko'tarilayotgan bugungi sharoitda har

Kususan, ichki ishlar organlari tomonidan ko'rsatilayotgan davlat xizmatlarining 80 foizi elektron sh

O'zbekiston Respublikasining QONUNI

Yer to'g'risidagi qonunchilik takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjalariiga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

(Davomi. Boshlanishi 1-betda).

1-modda. O'zbekiston Respublikasining 1990-yil 31-oktobra qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasida mulkchilik to'g'risida"gi 152-XII-soni Qonuni (O'zbekiston Respublikasi Olyi Kangashining Axborotnomasi, 1990-yil, № 31-33, 371-modda; 1993-yil, № 5, 235-modda; 1994-yil, № 11-12, 285-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 1995-yil, № 6, 118-modda; 1997-yil, № 2, 56-modda; 2003-yil, № 1, 8-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 2017-yil, № 9, 510-modda; 2021-yil, 4-songa ilova) 7-moddasining 8-bandigagi "Savdo va xizmat ko'sratish sohasi obyektlari ular joylashgan yer uchastkalari bilan birga" degan so'zlar "Qishloq xo'jaligiga mo'ljallanmagan yer uchastkalari" degan so'zlar bilan almashirilsin.

2-modda. O'zbekiston Respublikasining 1991-yil 19-noyabrda qabul qilingan "Iara to'g'risida"gi 427-XII-soni Qonuniga (O'zbekiston Respublikasi Olyi Kangashining Axborotnomasi, 1992-yil, № 1, 45-modda; 1993-yil, № 9, 329-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 2000-yil, № 5-6, 153-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 2021-yil, 4-songa ilova) quyidagi o'zgartirishlar va qo'shimcha kiritilsin:

1) **8-moddadagi** "yer va boshqa tabiiy resurslardan tashqari" degan so'zlar chiqarib tashlansin;

2) quyidagi mazmundagi 81-modda bilan to'ldirilsin:

"81-modda. Iara obyektlari bo'yicha huquq va majburiyatlarini boshqa shaxsga o'tkazish (qayta ijara berish)

Iara munosabatining obyektlari bo'yicha huquq va majburiyatlar ijaraga beruvchining roziliga bilan ijara oluvchi tomonidan boshqa shaxsga o'tkazilishi (qayta ijara berilishi) mumkin, bundan ushbu moddaning ikkinchi qismida nazarda tutilgan hollar mustasno.

Qishloq xo'jaligiga mo'ljallanmagan yer uchastkalari bo'yicha huquq va majburiyatlar faqat sonunda nazarda tutilgan hollarda ijara oluvchi tomonidan boshqa shaxsga o'tkazilishi (qayta ijara berilishi) mumkin.

Ko'chmas mulkka bo'lgan huquq boshqa shaxsga o'tgan taqdirda, ushbu obyekt bilan birga mazkur obyekt band etgan hamda undan foydalanish uchun zarur bo'lgan yer uchastkasi ijarasiga doir huquq va majburiyatlar ham qonunga muvofiq boshqa shaxsga o'tadi, bunda ijara shartnomasi bo'yicha roziliga tash etilmyadi.

Qonunda belgilangan tartibda elektron onlayn-auksion orqali qishloq xo'jaligiga mo'ljallanmagan yer uchastkalari ijara olgan jismoniy va yuridik shaxslar ijara olingan yer uchastkalari nisbatan huquq va majburiyatlarin boshqa shaxsga ijara muddatidan oshmagan muddatga o'tkazish (qayta ijara berishi) mumkin. Bunda ijara shartnomasi bo'yicha huquq va majburiyatlar yangi ijara oluvchiga o'tadi;

3) **12-moddaning:**

birinchisi qismidagi "yer degan so'z davlat mulkida bo'lgan yer uchastkalar" degan so'zlar bilan almashirilsin;

to'rtinchisi qismidagi "narx-navo va tariflar" degan so'zlar "narx-navo, tarif va yer soliqi stavkalar" degan so'zlar bilan almashirilsin;

4) **18-moddaning birinchi qismidagi** "yer va boshqa tabiiy resurslar bundan mustasno" degan so'zlar "bundan qishloq xo'jaligiga mo'ljallanmagan yerlar va boshqa tabiiy resurslar mustasno" degan so'zlar bilan almashirilsin.

3-modda. O'zbekiston Respublikasining 1992-yil 13-yanvarda qabul qilingan "Aloqa to'g'risida"gi 512-XII-soni Qonuni (O'zbekiston Respublikasi Olyi Kangashining Axborotnomasi, 1992-yil, № 3, 159-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 1998-yil, № 3, 38-modda; 2000-yil, № 5-6, 153-modda; 2003-yil, № 5, 67-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 2014-yil, № 5, 130-modda; 2017-yil, № 4, 137-modda; 2021-yil, 4-songa ilova) 8-moddasining **uchinchisi qismidagi** "yer egalari va yerdan foydalanuvchilar hamda yuqorida qayd etilgan obyektlarning egalari bilan" degan so'zlar "yer egalari, yerdan foydalanuvchilar va yet uchastkalaring mukdorlari, shuningdek yuqorida qayd etilgan obyektlarning egalari bilan" degan so'zlar bilan almashirilsin.

4-modda. O'zbekiston Respublikasining 1995-yil 21-dekabrda qabul qilingan 163-I-soni va 1996-yil 29-avgustda qabul qilingan 256-I-soni qonunlari bilan tasdiqlangan **O'zbekiston Respublikasining Fugorlikodeksiga** (O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 1996-yil, 2-songa ilova, № 11-12; 1997-yil, № 2, 56-modda, № 9, 241-modda; 1998-yil, № 5-6, 102-modda; 1999-yil, № 1, 20-modda, № 9, 229-modda; 2001-yil, № 1-2, 23-modda, № 9-10, 182-modda; 2002-yil, № 1, 20-modda, № 9, 165-modda; 2003-yil, № 1, 8-modda, № 5, 67-modda; 2004-yil, № 1-2, 18-modda, № 5, 90-modda; № 9, 171-modda; O'zbekiston Respublikasi Olyi Majlisining Axborotnomasi, 2006-yil, № 4, 154-modda, № 9, 494, 498-moddalar; 2007-yil, № 1, 3, 5-moddalar, № 4, 156, 164-moddalar, № 8, 367-modda, № 9, 416-modda, № 12, 598, 608-moddalar; 2008-yil, № 4, 192-modda, № 12, 640-modda; 2009-yil, № 9, 337-modda; 2010-yil, № 9, 335, 337, 340-moddalar; 2011-yil, № 12/2, 363, 364, 365-moddalar; 2012-yil, № 4, 106, 109-moddalar, № 12, 336-modda; 2013-yil, № 10, 263-modda; 2014-yil, № 5, 130-modda; № 12, 343-modda; 2015-yil, № 8, 310, 312-moddalar; 2016-yil, № 4, 125-modda; 2017-yil, № 4, 137-modda, № 9, 510-modda, № 12, 773-modda; 2018-yil, № 1, 4-modda, № 4, 224-modda, № 7, 433-modda; № 10, 673-modda; 2019-yil, № 3, 161, 166-moddalar, № 5, 267-modda, № 10, 671-modda, № 12, 880, 886-moddalar; 2020-yil, № 1, 3, 4-moddalar, № 10, 593-modda; 2021-yil, 4-songa ilova, № 8, 801-modda, № 10, 968-modda; 2022-yil, № 2, 79-modda, № 3, 217, 218-moddalar, № 4, 340-modda, № 5, 464-modda, № 6, 570, 577-moddalar, № 11, 1062-modda) quyidagi qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritilsin:

1) **173-moddaning:**

to'rtinchisi qismi quyidagi mazmundagi **jumla** bilan to'ldirilsin:

"Jamoat ehtiyojlar uchun zarur bo'lgan hollarda servitut sonunga muvofiq tegishli davlat organi tomonidan belgilanishi mumkin (ommaviy servitut);"

otinchi qismi chiqarib tashlansin;

2) quyidagi mazmundagi **173-173-moddalar** bilan to'ldirilsin:

"173-modda. Yer uchastkasiga bo'lgan huquq boshqa shaxsga o'tkazilganda servitutning saqlanishi

Agar ushbu Kodeksda boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, servitut belgilangan yer uchastkasiga bo'lgan huquqlar boshqa shaxsga o'tgan taqdirda ham servitut saqlaniladi;

Servitut oldi-soldi, hadya, garov yoki ijaraning mustaqil predmeti bo'lishi mumkin emas, shuningdek uni servitut belgilangan ko'chmas muklning huquq egasi bo'lmagan boshqa shaxslarga berish taqilqanadi;

173-modda. Servitut shartlari

Servitut ushbu Kodeksning 173-moddasida nazarda tutilgan asoslar amal qilinishi yo'qolmaguna qadar amal qildi.

Servitut belgilanganda servitut belgilanayotgan yer uchastkasining maydoni, ushbu yer uchastkasida muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlari obyektlarini qurish, ulardan foydalanish, ularni ko'zdan kechirish va ta'mirlash shartlari, yer fondi toifasidan qat'i nazar, yer egasiga, yerdan foydalanuvchiga, yer uchastkasining jarachisiga va (yoki) mukldoriga yetkazilgan zararning o'rini opqlash tartibi, servitut belgilanayotgan yer uchastkasining joriy holati, yer uchastkasini undan belgilanganda maqsadda foydalanan uchun yaroqli holatga keltirish zarurligi, servitut uchun haq to'lash tartibi, shuningdek servitut belgilangan yer uchastkasidan foydalanshdagi cheklolar k'rsatilishi shart.

Servitut belgilanganda qonunga muvofiq boshqa shartlar ham ko'rsatilishi mumkin.

173-modda. Servitut uchun haq to'lash

Servitut belgilangan yer egalari, yerdan foydalanuvchilar, yer uchastkalaring ijarachilari va mukdorlari servitut kimning manfaatlarini ko'zlab belgilangan bo'lsa, o'sha shaxsdan ushbu yer uchastkalaring foydalanganlangan huquq uchun mutanosib haq talab qilishga haqidir.

Yer uchastkasining servitut belgilangan qismi uchun yer solig'i (ijara haqi) yer egalari, yerdan foydalanuvchilar, yer uchastkalaring ijarachilari va mukdorlari tomonidan to'lanadi, bunda servitut uchun to'lanadigan (bir martalik yoki doimiy) haq miqdori servitut amal qiladigan davor uchun belgilangan yer solig'i (ijara haqi) summasidan kam bo'lishi mumkin emas.

Servitut uchun haq to'lashga oid boshqa shartlar, shuningdek servitut to'lovsov (tekin) amalga oshiriladigan holatda belgilanadi.

173-modda. Servitut belgilangan yer uchastkasida muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlari obyektlarini saqlash

Agar servitutni amalga oshirish uchun servitut belgilangan yer uchastkasida muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlari mayjud bo'lishi talab etilsin, yer egalari, yerdan foydalanuvchilar, mazkur yer uchastkasining ijarachilari va mukdorlari bunday muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlarini saqlash va ulardan foydalanish uchun zarur shart-sharoitlari yaratishi kerak.

Agar egalari, yerdan foydalanuvchilar, yer uchastkalaring ijarachilari va mukdorlari tarmoqlarini qurishda qo'shma qismida amal qilinadi.

173-modda. Servitut belgilangan yer uchastkasini bo'lish

Agar servitut belgilangan yer uchastkasini bo'lish servitutdan foydalanishga to'sqinlik qilmasa, servitut yer uchastkasining bo'lingan qismalari qamida ham saqlaniladi. Bunda yer egalari, yerdan foydalanuvchilar, bo'lingan yer uchastkasining ijarachilari va mukdorlari servitut shartlari qayta ko'rib chiqilishi talab qilishga haqil.

Agar servitut bo'lingan yer uchastkasining faqat bitta qismiga belgilansa, u qolgan yer uchastkalaringi nisbatan bekor qilinadi.

173-modda. Servitutni o'zgartirish va bekor qilish

Servitut to'g'risidagi shartnomaga o'zgartirishlar kiritishda va uni bekor qilishda ushbu Kodeksning shartnomalarni o'zgartirish va bekor qilishga doir qoldarli qilinadi.

Ommaviy servitutni o'zgartirish va bekor qilish o'chmas mulkka bo'lgan qishloqlar ro'yxatdan o'tkazishda qayta qoliladi.

Servitutni o'zgartirish va bekor qilish ko'chmas mulkka bo'lgan qishloqlar ro'yxatdan o'tkazishda qayta qoliladi.

173-modda. Binolar, inshootlar va boshqa ko'chmas mulkka servitut belgilash

Agar qonunda boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, yer uchastkasidan foydalanishdan tashqari, cheklangan tarzda foydalanish bo'lgan binolar, inshootlar va boshqa ko'chmas mulkka ham ushbu Kodeksda nazarda tutilgan tartibda hamda shartlarda servitut belgilanishi mumkin;

3) 259-modda:

nomi "mol-mulk" degan so'zlardan keyin "yoki yer uchastkasini ijara olish huquqi" degan so'zlar bilan to'ldirilsin;

birinchisi qismining birinchi jumlesi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"Qarzdar tonidan o'z majburiyatlar bo'yicha talarib ushbu mol-mulkning yoki yer uchastkasini ijara olish huquqining qiyatmadan mazkur mol-mulk yoki yer uchastkasini ijara olish huquqi o'ziga tegishli bo'lgan shaxsnинг boshqa kreditorlariga qaraganda imtirozli ravishda qanoantilari";

birinchisi qismining: "birinchisi qismining birinchi jumlesi" quyidagi tahrirda bayon etilsin:

O'zbekiston Respublikasining
QONUNI

Yer to'g'risidagi qonunchilik takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjalariiga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida

(Davomi. Boshlanishi 1, 2-betlarda).

Servitut oldi-sotdi, hadya, garov va jaranning mustaqil predmeti bo'lishi mumkin emas, shuningdek uni servitut belgilangan ko'chmas mulknning huquq egalari bo'lmagan boshqa shaxslarga berish taqiqlanadi. Servitut boshqa shaxslarga faqt servitut belgilangan huquq bilan birga berilishi mumkin.

30th-modda. Servitutni bekor qilish

Servitut quyidagi hollarda bekor qilinishi mumkin:
servitut ishtiroychilarining o'zaro kelishuviga ko'ra;
yer egasining, yerdan foydalanuvchining, yet uchastkalari ijarachisi va mulkdorining yoki servitut manfaatlarini ko'zlab belgilangan bo'lsa, o'sha shaxsnинг asoslangan talabiga ko'ra;
servitutdan uzoq muddat (kamida uch yil) foydalanimaganda;
servitutning amal qilish muddati tugaganda;
agar servitut belgilash uchun sabab bo'lib xizmat qilgan asoslar o'z ahamiyatini yo'qotgan bo'lsa;
qonunda nazarda tutilgan boshqa asoslarga ko'ra.
Servitutni bekor qilish to'g'risida servitut ishtiroychilarini o'tsasida kelishuvga erishilmagan taqdirda, servitut sud tomonidan bekor qilinishi mumkin.

30th-modda. Jamoat ehtiyojlar uchun o'zganan yer uchastkasidan cheklangan tarzda foydalanish huquqi (ommaviy servitut)

Jamoat ehtiyojlar uchun o'zganan yer uchastkasidan cheklangan tarzda foydalanish huquqi (ommaviy servitut) quyidagi maqsadlar uchun belgilaniши mumkin:

ushbu Kodeksning 25-moddasiga muvofiq o'zganan yer uchastkasida geologiya-suratga olish, qidirish, geodeziya va boshqa qidiruv ishlarini amalga oshirish;

o'zganan yer uchastkasidan umumiy foydalanishdagi elektr tarmoqlari, aloqa linialari va boshqa linialar, truboprovodlar, ichki sug'orish tarmoqlari, muhandislik tarmoqlari hamda boshqa tarmoqlari o'tkazish va ulardan foydalanan.

Ommaviy servitut manfaatdor tashkilotlarning murojaatlari asosida viloyat va Toshkent shahar hokimining qarori bilan belgilanadi.

Ushbu moddada nazarda tutilganidan boshqa maqsadlarda, shuningdek, davlat mulki bo'lmagan bino, inshoot va ko'p yillik dovraxdarlat joylashgan yet uchastkalari ommaviy servitut belgilash taqiqlanadi.

Ommaviy servitut belgilash to'g'risidagi qaror yet fonda tofisidan kelib chiqqan holda quyidagi tashkilotlar bilan majburiy tarbiya kelishish kerak:

sug'oriladigan yerdarda – O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi va Suv xo'jaligi vazirligi bilan;

o'mron fondi yerlari – o'mron xo'jaligi sohasidagi vakolati davlat organi bilan;

tabiatni muhofaza qilish, sog'omlashtirish, rekreatsiya maqsadlariga mo'lallangan yerlarda va tarixi-madaniy ahamiyatga molik yerlarda – tegishli sohalardagi maxsus vakolati davlat organi bilan.

Ommaviy servitut belgilash haqidagi qarorda servitut to'g'risidagi shartnomada ko'sratilishi lozim bo'lgan barcha shartlar ko'sratilishi kerak. Bunda ommaviy servitut shartlari taraflarning kelishuviga ko'ra yoki ulardan tutilgan boshqa surʼat tarbiyi o'zgartirishi va bekor qilinishi mumkin.

Ommaviy servitut belgilash to'g'risidagi qaror servitut belgilangan yet uchastkasida qurilish-montaj ishlarini boshlash, binolar va inshootlarni qayta qurish, rekonstruksiya qilish huquqini bermaydi.

Ommaviy servitut ushbu Kodeksga muvofiq, shuningdek ommaviy servitut belgilash to'g'risidagi qaroring anal qilish muddati tugaganda bekor qilinadi.

30th-modda. Servitut uchun haq to'lash

Servitut kimning manfaatlarini ko'zlab belgilangan bo'lsa, o'sha shaxs, agar qonuna yoki servitut to'g'risidagi shartnomada boshqacha tartib nazarda tutilmagani bo'lsa, servitut uchun haq to'lashi shart.

Servitut uchun haq servitut belgilangan yet uchastkasi uchun yet solig'i (ijara haqi) summasini, shuningdek servitutin foydalanish jarayonida yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara haqi) yet egalari, yerdan foydalanuvchilar, yet uchastkalaringin ijarchilarini va mulkdorining yetkaqilgan zaramni (boy berilgan foydani) kompensatsiya qilish maqsadida belgilanadi.

Servitut uchun haq servitut belgilangan muayan qismi uchun yet solig'i (ijara

BARCHA MASALA ISLOHOTLAR JARAYONIDAGI AHAMIYATI NUQTASI NAZARIDAN TAHLILDAN O'TKAZILDI

Kecha Oliy Majlis Senating qator qo'mitalari yig'ilishlari bo'lib o'tdi. Ularda parlament yugori palatasining navbatdagi yalpi majlisida muhokama qilinishi kutilayotgan masalalar dastlabki tarzda hamda islohotlar jarayonidagi ahamiyati nuqtasi nazaridan chuqur va atroficha ko'rib chiqildi.

Hududi dasturlar ijrosi qoniqarlimi?

Xotin-qizlar va gender tenglik masalalarini qo'mitasining majlisida Qashqadaryo viloyatinining hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturlari ijrosini o'rjanish natijalarini batafsil tahlil qilindi.

E'tirof etilganidek, viloyat hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy ravnaq toptirish, aholi turmush darajasini yanada yaaxhilish va bandilni dasturlari ijrosini ta'minlash, tadbirkorlik innovatsion texnologiyalar va infrazilimali jalal sur'atlarda rivojlantirish hamda viloyatning tarixiy qoyofasini yanada ko'rkam va obod qilish bo'yicha eng kolalimi ishlari ro'yoba chiqarilgan.

Xususan, "ayollar daftari"ga kiritilgan 87,8 mingdan ziyod xotin-qizlarining 86,1 ming nafriga ijtimoiy va moddigi yordam ko'sratilgan. Shu maqsadda "Ayollar daftari" hamda "Saxovat va ko'mak" jamg'armalari va boshqa manbalar hisobidan 95,7 mld. so'm yo'naltirilgan.

Muhokama jarayonida shu kabi ijobji ishlari bilan bir qatorda, mavjud kamchilik va muammollarga ham e'tibor qaratiladi. Masalan, viloyatda 2023-yil yanvar — sentyabr oyalarida 439,1 ming kishi bandilgi ta'minlangani holda, ayrim hudud va sohalarda bu boradagi ko'sratikchilik yaxshi emas.

Shulardan kelib chiqib, majlisda tegishli dasturlarni to'liq iyo etish, jumladan, yangi ish o'rinnarini yaratish, aholi bandilgini ta'minlash masalalarini mahallabay ishlash fiziqa asosida o'rjanish, xalq deputatlar tuman (shahar) Kengashlari sessiyalarida tanqidiy muhokama qilish yuzasidan tavsiyalar berildi.

Kibermakondagi jinoyatlar uchun javobgarlik kuchaytiriladi

Axborot siyosati va davlat organlari o'chiqlikni ta'minlash masalalarini qo'mitasini yig'ilishida "O'zbekiston Respublikasini jinoyat, jinoyprotsessual kodekslariga hamda O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksiga o'zgartirishga va qo'shimchalar kiritish haqida"gi qonun dastlabki tarzda ko'rib chiqildi.

Ma'lumki, keyingi paytlarida Internet jahon axborot tarmog'indan foydalangan holda bir qator shaxslarning mobil qurilmalarini hamda ijtimoiy tarmoq va messengerlardan akkantuk yo'nalishlari zararli dastur yuborish yo'lli bilan bloklab (to'sib) qo'yish, ma'lumotlarini o'chirib yuborish, o'zgartirish yoki olib qo'yish bilan qo'rqitish, pul yoki boshqa moddigi boyliklarni talaq qilish hotllari kuzatilmoqda.

Kibermakonda shaxslarning fotosurati, ovozi va boshqa biometriki ma'lumotlarini maxsus dasturlar yordamida sotxalashirish holatlar ham uchrab turidi. Sodir etilgan bunday huquqburziliklari uchun javobgarlik choralarini kuchaytirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksiga tegishli o'zgartirishlar kiritilmoqda.

Qolaversa, kriptoaktivlarning noqyonunu aylanmasi, xususan, noqyonuni mayning faoliyati uchun Jinoyat hamda Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodekslarda javobgarlik choralarini kuchaytirilayot.

Bitimni ratifikatsiya qilish qo'llab-quvvatlandi

Xalqaro munosabatlar, tashqi iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar va turizm masalalarini qo'mitasini "Turkiy investitsiya jang'armasini ta'sis etish to'g'risidagi Bitimni (Angara, 2023-yil 16-mart) ratifikatsiya qilish haqida"gi qonun muhokama markazida bo'di.

Muhokamalarda senatorlar, tegishli vazirlar va idoralar vakillari, eksperflar, Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi, xalq deputatlar viloyat, tuman va shahar Kengashlarining doimiy komissiyalarini raistari, Yoshlar parlamenti a'zolari hamda omvommy axborot vositalari vakillari qatnashdi.

Ta'kidlanganidek, mazkur bitimning asosiy maqsadi Turkiy davlatlar tashkilotiga a'zo mamlakatlarning iqtisodiy rivojlanishiga ko'maklashishga yo'nalir. Xalqaro moliya tashkilot shaklidagi Turkiy investitsiya jang'armasini tashkil etishdan iborat. Bitimda Turkiy investitsiya jang'armasining maqsadlarini, vazifalari, vakolatlar va tarkibi belgilab berilgan.

Shundan kelib chiqib, mazkur bitimni ratifikatsiya qilish senatorlar tomonidan qo'llab-quvvatlandi.

Probatsiya. U nima?

Fan, ta'lim va sog'liqni saqlash masalalarini qo'mitasini yig'ilishda yalpi majlis kun tartibiga kiritilayotgan bir qator qonunar ko'rib chiqildi.

Xususan, "Probatsiya to'g'risida"gi qonunda probatsiya tizimining asosiy tushunchalarini, bu xizmat faoliyatini tashkil etish tartibi, uning nazorati va ijtimoiy moslashtirish shakllarini qo'llash tartibi, nazoratga olingan shaxslar xulq-avtoritarli bo'lahosh mezonlari, ularga nisbatan elektron kuzatuv vositasini qo'llash masalalarini tartibga solinayotganligi ta'kidlab o'tildi.

"Xalq so'zi".

Xalq so'zi
Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis
Qonunchilik palatasi Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis
Senati Kengashi

Gazetamiz haqida ma'lumotlarni yuklab olish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skener qiling.

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

Axborot va omomaviy kommunikatsiyalar agentligi 0001-ragam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G 1041.32 699 nusxada bosildi. Hajmi — 2 taboq. Ofset usulida bosigan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxa.

TELEFONLAR:
Devonxonha 71-259-74-51; ko'bitiyat 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

INSON HUQUQ VA ERKINLIKLER MUHOFAZASI QONUN LOYIHALARIDA O'Z IFODASINI TOPMOQDA

Kecha Oliy Majlis Qonunchilik palatasining navbatdagi majlis bo'lib o'tdi. Ularda parlament yugori palatasining navbatdagi yalpi majlisida muhokama qilinishi kutilayotgan masalalar dastlabki tarzda hamda islohotlar jarayonidagi ahamiyati nuqtasi nazaridan chuqur va atroficha ko'rib chiqildi.

Yig'ilishda yangi tahrirdagi "Yo'l harakati to'g'risida"gi qonun ham muhokama qilindi.

Qonun bilan yo'l harakati sohasida Vazirlar Mahkamasining, mahalliy davlat hokimiyati organlarining, Transport vazirligi va uning idoraviy tashkilotlarining, davlat yo'l harakati xavfsizligi xizmatining, Bojxona qo'mitasining vakolatlarini aniq belgilab qo'yilmoqda.

Majlisda "Soliq va byudjet qonunchilik" takomillashtirilish muhosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi qonun ham o'tkazildi.

Ushbu qonun bilan tegishli hujjatlar o'ttasida muvofiqlikni ta'minlash, byudjet tizimi va jarayonini takomillashtirish, davlat sektorida ichki audit faoliyatini tartibga solishning onuchlik asoslarini yanada mustahkamlashga yo'naltirilgan o'zgartish va qo'shimchalar kiritilmoqda.

Yangi vakolatlar beriladi

Mudofaa va xavfsizlik masalalarini qo'mitasining majlisida qator yangi qonunlar, jumladan, yangi tahrirdagi "Yo'l harakati to'g'risida"gi qonun ko'rib chiqildi.

Senatorlarining so'zlariga ko'ra, qonunning yangi tahriri bugungi kunda YHX bilan bog'liq bir qator muammollarga yechim bo'ladi. Negaki, u bilan yo'l harakati ishtirokchilariga yo'l-transport hodalasidi sodi bo'lgan paytda bepul tibby yordam ko'sratish, qutqarovishlarini olib borish va boshqa shoshibilch yordam ko'sratish majburiyati yuklatilgan tashkilotlar hamda mansabdor shaxslarga yangi vakolatlar berilmoqda.

Unga ko'ra, so'z yuritayotgan tashkilotlar va mansabdor shaxslari yo'l-transport hodalasidi natijasida tar jahorlarini yetkazilgan, transport vositasini va yuksikastlangan hollarda, zarar niyoti qoplash yoki ma'naviy zaramni kompensatsiya qilish, yo'l belgilari, chiziqlari va sifotvorlar o'zgartirish va o'natsish, yo'l qoplamasi holati haqidagi takiflar hamda yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash masalalariga murojaat etish huquqiga ega bo'лади.

Majlisida "Qo'reqishlari faoliyati to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni qabul qilinishi muhosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartishlar kiritish haqida"gi qonun ham ko'rib chiqildi.

Bu qonun bilan "Fuqarolarining davlat pensiya ta'minoti to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Qizg'in davom etgan bahsmuna ozardon so'ng qonun loyihasi deputatlar tomonidan qabul qilindi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

Ijara muhosabatlari va pensiya ta'minotida muhim o'zgarishlar

Majlisda "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga fuqarolarining ijara muhosabatlari va pensiya ta'minoti borasidagi huquqlarini mustahkamlashga qaratilgan o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qonun ham o'tkazildi.

Ta'kidlanganidek, aholi ijtimoiy himoyasini kuchaytirish, ayniqsa, nogironligi bo'lgan shaxslar huquqlarini mustahkamlash, ularni jamiyat hayotining barcha sohasida ishtirok etishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratishga qaratilgan islohotlar izchil amaliga o'shalib.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga nogironligi bo'lgan shaxslar kamsitishning oldini olsiga qaratilgan o'zgartirishlar kiritilyapti. Amaldagi normalarga ko'sha, ijara muhosabatida qatrashgan shaxs, ya'ni ishtirokchi nogiron bo'lib qolganda ijara shartnomaga muddati to'xtatiladi edi. Qonun loyihasi bilan ushuu norma qiziqib tashlanmoqda.

Shuningdek, "Fuqarolarining davlat pensiya ta'minoti to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga nogironligi bo'lgan shaxslar kamsitishning oldini olsiga qaratilgan o'zgartirishlar kiritilyapti. Amaldagi normalarga ko'sha, ijara muhosabatida qatrashgan shaxs, ya'ni ishtirokchi nogiron bo'lib qolganda ijara shartnomaga muddati to'xtatiladi edi. Qonun loyihasi bilan ushuu norma qiziqib tashlanmoqda.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Bundan tashqari, ozodlikdan mahrum qilingan davrida mahkumlar tomonidan amalga oshirilgan ish sharoitlari, unarning huquq va erkinliklari hamda qonun loyihasi birinchini o'qishda muddatda muhokama qilinishi.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Bundan tashqari, ozodlikdan mahrum qilingan davrida mahkumlar tomonidan amalga oshirilgan ish sharoitlari, unarning huquq va erkinliklari hamda qonun loyihasi birinchini o'qishda muddatda muhokama qilinishi.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Bundan tashqari, ozodlikdan mahrum qilingan davrida mahkumlar tomonidan amalga oshirilgan ish sharoitlari, unarning huquq va erkinliklari hamda qonun loyihasi birinchini o'qishda muddatda muhokama qilinishi.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Bundan tashqari, ozodlikdan mahrum qilingan davrida mahkumlar tomonidan amalga oshirilgan ish sharoitlari, unarning huquq va erkinliklari hamda qonun loyihasi birinchini o'qishda muddatda muhokama qilinishi.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Bundan tashqari, ozodlikdan mahrum qilingan davrida mahkumlar tomonidan amalga oshirilgan ish sharoitlari, unarning huquq va erkinliklari hamda qonun loyihasi birinchini o'qishda muddatda muhokama qilinishi.

Mazkur qonun loyihasi bilan "Ijara to'g'risida"gi Qonunga o'zgartirish kiritilmoqda. Unga muvofiq, fuqarolar o'zlarining huquqlarini va qonunny manfaatlarini boshayotgan ma'muriy organlar, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarini, ular mansabdor shaxslarining qarorlarini, harakatlar (harakatsizligi) ustidan ma'muriy sudlarga murojaat etganda undiriladigan davlat boji miqdorini pasaytirish belgilanmoqda.

Bundan tashqari, ozodlikdan mahrum qilingan davrida mahkumlar tomonidan amalga oshirilgan ish sharoitlari, unarning huquq va erkinliklari hamda qonun loyihasi birinchini o'qishda muddatda mu